

Fata care citea în metrou

Christine
Féret-Fleury

Traducere din limba franceză

MIHAELA STAN

NEMIRA

1

Bărbatul cu pălărie verde urca întotdeauna la Bercy, întotdeauna pe ușa din față a vagonului și cobora tot pe acolo peste fix șaptesprezece minute – în zilele când opririle, soneriile și clinchetele metalice se succedau cu regularitate, zilele fără un aflux deosebit, fără accidente, fără alarme, fără grevă, fără opriri pentru reglarea traficului. Zilele obișnuite. Zile în care ai impresia că faci parte dintr-un mecanism bine uns, un uriaș corp mecanic în care fiecare, vrând-nevrând, își găsește locul și își joacă rolul.

Zilele în care Juliette, la adăpostul ochelarilor de soare în formă de fluture și al eșarfei mari, tricotate de buni Adrienne în 1975 pentru fiica sa, o eșarfă măsurând exact doi metri cincizeci, de un albastru-pal, ca al culmilor din zare la ora șapte, într-o seară de vară, sau de oriunde, pe

înălțimile din Prades, cum te uiți spre Canigou, se întreba dacă existența ei avea mai multă importanță pe lume decât a păianjenului pe care îl înecase chiar de dimineață în duș.

Nu-i plăcea asta – să îndrepte jetul spre corpul mic, negru și păros, să se uite cu coada ochiului cum picioarele subțiri se agită frenetic, apoi se strâng brusc să vadă insecta rotindu-se, ușoară și insignifiantă ca o scamă de lână smulsă din puloverul ei preferat, până când apa o trage în jos, prin sifon, astupat imediat cu o mișcare energetică.

Asasinate în serie. Zi de zi păianjenii reveneau, ieșeau din conducte și țevi după un periplu cu începuturi îndoielnice. Să fi fost mereu aceiași care, odată azvârliți în adâncuri întunecate, greu de imaginat, în măruntaiele orașului semănând cu un imens rezervor de viață colcăitoare și fetidă, se desfăceau, înviau, apoi își reluau urcușul sortit aproape de fiecare dată eșecului? Juliette, ucigașă vinovată și scârbită, se vedea ca o divinitate neîndurătoare și, totuși, distrată sau prea ocupată mare parte din timp să-și îndeplinească misiunea, veghind cu intermitențe asupra gurii de acces în infern.

Ce sperau păianjenii odată ajunși pe uscat – ca să zicem așa? Ce călătorie hotărâseră să facă și în ce scop?

Poate că bărbatul cu pălărie verde i-ar fi putut răspunde, dacă Juliette ar fi îndrăznit să-l întrebe. În fiecare dimineață, își deschidea servieta și scotea o carte învelită în hârtie fină, aproape transparentă, bătând de asemenea în verde, pe care o desfăcea cu gesturi tacticoase, precise. Apoi strecura un deget între două pagini deja separate de o bucată lungă și îngustă din aceeași hârtie și își începea lectura.

Cartea avea titlul *Histoire des insectes utiles à l'homme, aux animaux et aux arts, à laquelle on a joint un supplément sur la destruction des insectes nuisibles*¹.

Mângâia legătura pestriță din piele, cotorul decorat cu fir aurit, de unde titlul ieșea în evidență pe fond roșu.

O deschidea, o apropia de față, îi inspira mirosul mirosese, cu ochii pe jumătate închiși.

Citea două-trei pagini, nu mai mult, ca un gurmand care savurează un *chou à la creme* cu o linguriță de argint. Pe chip i se contura un zâmbet enigmatic și mulțumit – pe care Juliette, fascinată, îl asocia cu Motanul de Cheshire din *Alice în Țara Minunilor*. Din cauza desenului animat.

În stația Cambronne, zâmbetul se ștergea, lăsând loc unei expresii de regret și dezamăgire; împăturea la loc

¹ „Istoria insectelor utile omului, animalelor și artelor, cu un supliment despre distrugerea insectelor dăunătoare“ (n. tr.).

hârtia, punea cartea înapoi în servieta ale cărei închizători scoteau apoi un pocnet sec. Și se ridica. Nici măcar o dată nu-și oprise privirea asupra lui Juliette, care, stând pe scaun în fața lui – sau în picioare, agățată de bara lustruită zilnic de sute de palme înmănușate sau nu –, îl sorbea din ochi. Se îndepărta cu pași mărunți, cu spatele perfect drept în paltonul încheiat până la gât, cu pălăria înclinată pe sprânceana stângă.

Fără această pălărie, fără acest zâmbet, fără această servieta în care își ținea comoara, probabil că Juliette nu l-ar fi recunoscut. Era un om ca atâția alții, nici frumos, nici urât, nici atrăgător, nici antipatic. Un pic corpulent, fără vârstă, mă rog, de o anumită vârstă, ca să vorbim în clișee.

Un om.

Sau mai degrabă un cititor.

„Albina, viermele-de-mătase, afida, coșenila, racul, izopodele, cantaridele, lipitorile...”

– Ce tot zici acolo?

Juliette, care fredona, tresări.

– O, nimic. Un soi de joc... Încercam să-mi amintesc numele...

– Am primit rezultatele DPE¹ pentru apartamentul din bulevardul Voltaire, o anunță Chloé, care nici n-o auzise. La tine e dosarul?

Juliette încuviință din cap cu întârziere. Se gândea și acum la bărbatul cu carte verde, la insecte, la păianjeni – înecase doi de dimineață.

– Dă-mi-le! O să le îndosariesc eu, răspuse ea.

Se răsuci cu scaunul, trase o mapă din stelajul care acoperea un întreg perete al biroului și strecură hârtiile în ea. Cartonul, observă Juliette, era de un galben spălăcit. Mai trist nici că se putea. Tot peretele, umflat, înțesat de etichete care se dezlipseau la colțuri, părea gata să se reverse peste ea ca o avalanșă de noroi. Juliette închise ochii, își imaginea pleoscăitul, bășicile de gaz spărgându-se la suprafață – mirosul, și își strânse nasul energic între degete pentru a înăbuși greața care o cuprindea.

– Ce ai? o întrebă Chloé.

Juliette dădu din umeri.

– Ești gravidă? insistă colega ei.

– Nici pomeneală. Dar mă gândesc cum poți să lucrezi având asta în față... culoarea asta e scârboasă.

Chloé o privi fix.

¹ *Diagnostic de performance énergétique*, una dintre evaluările tehnice făcute bunurilor imobiliare în Franța (n. tr.).

Christine Féret-Fleury

– Scârboasă, repetă ea, apăsând pe fiecare silabă. Spui prostii. Am mai auzit chestii ciudate, dar așa ceva nicio dată. Sunt doar niște dosare. Urâte, de acord, dar... Sigur ți-e bine?

Juliette pianota pe birou în ritm sacadat: *Albina, viermele-de-mătase, afida, coșenila, racul, izopodele, cantaridele, lipitorile...*

– Foarte bine, răspunse ea. Tu ce citești în metrou?